

DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET RAGIP GÖRGÜN

ULUSLARARASI LOJİSTİK KARA YOLU NAVLUN HESAPLAMA YÖNTEMLERİ

Küreselleşen dünyamızda acımasız bir rekabetin yaşandığı bir ortamda lojistik önemi gittikçe artan bir sektör konumundadır. Verimli ve etkili çalışan bir lojistik sektörü özellikle ihracat yapan firmalara rekabet ortamında maliyet avantajı sağlarken diğer taraftan ülkelerin büyümesine olumlu katkılar sunmaktadır. Lojistik sektörünün verimli çalışabilmesi ve ekonomik fiyatlar sunabilmesi çok önemli olmasına rağmen bir çok ülke bu konuda başarılı neticeler alamamaktadır. Bu noktada ülkemiz çok önemli bir coğrafi bölgede bulunmasına ve önemli bir lojistik altyapısına sahip olmasına rağmen lojistik hizmet kalitesinde 2007 den bu yana gelişme kaydedememiştir. Dünya Bankası tarafından her iki yılda bir 6 farklı kritere göre yapılan performans endeksi sıralamasında Türkiye 2007 yılında 34. sırada iken bugün 47. sıraya gerilemiştir. Bunun çok çeşitli nedenleri vardır ancak bunlardan bir tanesi sektörde çalışan personelin yeterli bilgi birikimine sahip olmamasıdır. Hazırlamış olduğum bu kitap hem lojistik sektöründe çalışan personelin ihtiyacı olan tüm bilgileri içermekte hem de üniversite öğrencilerini sektöre hazırlayan bir eserdir. Özellikle, karayolu taşımacılığının en önemli konulardan biri olan navlun hesaplamasına özel bir yer verilmiş ve çok detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Bunun yanında teslim şekilleri, ödeme şekilleri ve kombine taşımacılık konuları da geniş kapsamlı olarak aktarılmıştır. Kitabımın tüm lojistik personeli ve öğrencilere önemli katkılar sunmasını temenni ediyorum titiz bir çalışma sonucu kitabın basımını gerçekleştiren Nobel Akademik Yayıncılık ekibine ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

DR. ÖĞR. ÜYESİ
MEHMET RAGIP GÖRGÜN

ULUSLARARASI LOJİSTİK

DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET RAGIP GÖRGÜN

ULUSLARARASI LOJİSTİK

KARA YOLU NAVLUN
HESAPLAMA YÖNTEMLERİ

NOBEL AKADEMİK YAYINCILIK EĞİTİM DANIŞMANLIK TİC. LTD ŞTİ.

Ankara Büro: Kültür Mah. Mihatpaşa Caddesi
No: 74 B-01/02 Kızılay / ANKARA
Tel: +90 312 418 20 10 Faks: +90 312 418 30 20
Rasimpaşa Mah. Rıhtım Cad. Nemliade Sok. Gülerüz Apt.
No:9 Daire:3 Kadıköy / İSTANBUL Tel-Faks: +90 216 418 20 10
nobel@nobelyayin.com | okuyucu@nobelyayin.com

www.nobelyayin.com
nobelyayin | nobelkitap | nobelcocuk | nobelyasam | nobelcocukyayin

KARA YOLU
NAVLUN HESAPLAMA
YÖNTEMLERİ

ULUSLARARASI LOJİSTİK

(KARAYOLU NAVLUN HESAPLAMA YÖNTEMLERİ)

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Ragıp Görgün

ULUSLARARASI LOJİSTİK - (KARAYOLU NAVLUN HESAPLAMA YÖNTEMLERİ)

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Ragıp Görgün

Yayın No. :
Uluslararası İlişkiler No. :
ISBN :
Basım Sayısı : 1. Basım, Kasım 2019

© Copyright 2019, NOBEL AKADEMİK YAYINCILIK EĞİTİM DANIŞMANLIK TİC. LTD. ŞTİ. SERTİFİKA NO.: 40340
Bu baskının bütün hakları Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.ne aittir. Yayınevinin yazılı izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Genel Yayın Yönetmeni : Nevzat Argun -nargun@nobelyayin.com-
Yayın Koordinatörü : Gülfem Dursun -gulferm@nobelyayin.com-

Redaksiyon : Süleyman Gezgin -samet@nobelyayin.com-
Sayfa Tasarım : Leyla Kurt -leyla@nobelyayin.com-
Kapak Tasarım : Mehtap Yürümez -mehtap@nobelyayin.com-
Baskı ve Cilt : Atalay Matbaacılık / Sertifika No.: 15689-
Büyük Sanayi 1 Cad. Elif Sok. No.:7/236-237 İskitler / ANKARA

Kütüphane Bilgi Kartı

Görgün, Mehmet Ragıp.
Uluslararası Lojistik - (Karayolu Navlun Hesaplama Yöntemleri) / Mehmet Ragıp Görgün
1. Basım. XIV + 288 s. 16x23,5 cm. Kaynakça var, dizin yok.
ISBN:
SAYIN HOCAM ÜÇ ANAHTAR KELİME YAZAR MISINIZ.

Genel Dağıtım

ATLAS AKADEMİK BASIM YAYIN DAĞITIM TİC. LTD. ŞTİ.
Adres: Bahçekapı mh. 2465 sk. Oto Sanayi Sitesi No:7 Bodrum Kat Şaşmaz-ANKARA - siparis@nobelyayin.com-
Telefon: +90 312 278 50 77 - **Faks:** 0 312 278 21 65
E-Satış: www.nobelkitap.com - www.atlaskitap.com - **Bilgi:** esatis@nobelkitap.com - info@atlaskitap.com

Dağıtım ve Satış Noktaları: Alfa Basım Dağıtım, Ana Basım Dağıtım, Arasta, Arkadaş Kitabevi, Başarı Dağıtım, D&R mağazaları, Dost Dağıtım, Güneş Dağıtım, Kitapsan, Nezh Kitabeveleri, Prefix, Remzi Kitabeveleri, TveK Mağazaları

ÖNSÖZ

ÖNSÖZ.....	III
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM ULUSLARARASI LOJİSTİĞE GİRİŞ

1. Lojistiğin Tanımı.....	3
2. Lojistiğin Tarihsel Gelişimi	3
3. Lojistiğin Amacı Ve Önemi	7
4. Lojistikte Dış Kaynak Kullanımı (Outsourcing).....	8
5. Lojistikte Dış Kaynak Kullanımının Yararları	10
5.1. Ana İşe Odaklanmak.....	10
5.2. Lojistik Maliyetlerde Azalış	10
5.3. Kaynak Transferi ve Kaynakların Yeniden Kullanımı	11
6. Dünya'da Lojistik Sektörünü Etkileyen Önemli Olay	11
6.1. Küreselleşme	11
6.2. Serbest Piyasa Ekonomisini Destekleyen Politikalar.....	13
6.3. Dış Kaynak Kullanımı.....	13
6.4. Doğrudan Yatırımlar	14
6.5. E- Ticaret.....	15
6.6. Tam Zamanında Envanter Uygulamaları	16

İKİNCİ BÖLÜM ULUSLARARASI KARAYOLU TAŞIMACILIĞI

1. Dünya'da Karayolu Taşımacılığı.....	17
2. Türkiye'de Karayolu Taşımacılığının Tarihsel Gelişimi	19
2.1. Cumhuriyet Dönemi (1923-1950 Arası)	19
2.2. Karayolu Ağırlıklı Dönem (1950 Sonrası)	20

3. TIR Mevzuatı	24
3.1. 1975 TIR Konvansiyonu.....	24
3.2. TIR Sistemi Nedir.....	24
3.3. TIR Sisteminin Faydaları.....	25
4. Karayolu Taşımacılığında Kullanılan Belgeler	25
4.1. TIR Karnesi	25
4.2. ATR Belgesi	26
4.2.1. A.T.R Belgesi Üzerinde Değişiklik Yapılması	30
4.2.2. A.T.R Belgesinin Doldurulması.....	30
4.3. Euro-1 Belgesi	32
4.3.1. Euro-1 Belgesinin Zayi Edilmesi ve Yeniden Düzenlenmesi	33
4.3.2. Euro-1 Belgesinin Malın İhracından Sonra Düzenlenmesi	34
4.4. CMR Belgesi.....	35
4.4.1. Taşımacının Yükü Teslim Alırken Yapması Gerekenler.....	36
4.4.2. CMR sözleşmesinin Geçerli Olmadığı Taşımalar.....	36
4.4.3. CMR Belgesinin İçerdiği Bilgiler.....	38
4.5. ATA Karnesi.....	38
4.5.1. ATA Karnesinin Alınması İşlemleri.....	38
4.5.2. ATA Sözleşmesine Üye Ülkeler	39
4.6. Menşe Şahadetnamesi	39
4.6.1. Menşe Şahadetnamesinin ve Başvuru Formunun Doldurulmasında Dikkat Edilecek Kurallar	41
4.6.2- Ticaret ve Sanayi Odalarıncı Yapılacak Tasdik İşlemleri	42
4.7. Sağlık Sertifikası	43
4.7.1. Sağlık Sertifikasının Genel Hükümleri	45
4.7.2. Sağlık Sertifikası Almak İçin Yapılacak İhracat Başvurusu	46
4.7.3. Serbest Bölgede Faaliyet Gösteren Firmalar İçin Sağlık Sertifikası Düzenlenmesi	48
4.7.4. Sağlık Sertifikasının Düzenlenmesi ve Onaylanması	48
4.7.5. Sağlık Sertifikasında Değişiklik ve Zayi Olması.....	49
4.8. Veteriner Sağlık Sertifikası.....	49
4.8.1. Ön Sağlık Sertifikası Düzenlenme Şartları	50
4.8.2. Veteriner Sağlık Sertifikalı Ürünlerin Sevk Şartları	52
4.8.3. Ön Sağlık Sertifikası ve Veteriner Sağlık Sertifikasının Düzenlenme Şekli.....	53
4.8.4. Sertifikanın Zayi Olması ve Geçerlilik Süresi.....	53
4.9. Radyasyon Analiz Belgesi (Radiation Certificate).....	53

4.10. Yetki Belgeleri	54
4.10.1. C Yetki Belgesi	54
4.10.1.1. C1 Yetki Belgesi:	54
4.10.1.2. C2 Yetki Belgesi.....	55
4.10.1.2.1. C2 Yetki Belgesi Araç Yaşı Şartı.....	55
4.10.1.2.2. C2 Yetki Belgesi Mesleki Yeterlilik Şartı	55
4.10.1.2.3. C2 Yetki Belgesi Sahibi Firmalarda Çalışacak Kişilerde Mesleki Yeterlilik Eğitiminden Muafiyet Koşulları	55
4.10.2. L Yetki Belgesi.....	56
4.10.3. Yetki Belgelerinin Verilmesi	56
4.10.4. Yetki Belgelerinin Süresi	56
4.10.5. Yetki Belgesi Alanların Faaliyete Başlama Veya Faaliyeti Kendi İstekleri İle Bırakmaları	57
4.10.6. Yetki Belgelerinin Yenilenmesi Süreci	57
4.11. Geçiş Belgeleri	57
4.11.1. Geçiş Belgesi Nedir.....	57
4.11.2. İadesi Zorunlu Geçiş Belgeleri Hangileridir	58
4.12- UBAK Belgesi ve Genel Hükümleri	58
4.12.1- UBAK Nedir	58
4.12.2. UBAK İzin Belgesi İle Yapılan Taşımalarda Hangi Evraklara İhtiyaç Vardır	60
4.12.3. UBAK İzin Belgesi Hangi Taşımalarda Kullanılabilir	60
4.12.4. UBAK İzin Belgesindeki İstisnalar Nelerdir	60
4.12.5. UBAK İzin Belgelerinin İcmal Tabloları Ne Zaman Bakanlığa Gönderilmelidir	61
4.12.6. İzin Belgelerinin Başvuru koşulları	61
4.12.7. Başvuru Şartları ve İstenilen Belgeler.....	61
4.12.8. Belge Verilecek Firmaların Değerlendirilmesinde Dikkate Alınan Unsurlar	62
4.12.9. Belgenin Geri Alınması ve İdari Müeyyideler	63
4.13. T1 VE T2 Belgeleri.....	63
4.13.1. T1 VE T2 Belgesi Kullanımının Sağladığı Avantajlar	64
4.14. Karayolu Taşıma Araçlarının Tipleri	64
4.15. Swap Body Konteynerler	65
5. Karayolu Navlun Hesaplama Yöntemleri	66
5.1. Yükün LDM'sinin Hesaplanması	67
5.1.1. Palet LDM'sinin Hesaplanması	68
5.1.1.1. Üst Üste Atılamaz olarak Paletin Hesaplanması	68
5.1.1.2. Üst Üste Atılabilir olarak Paletin Hesaplanması.....	68

5.2. Yükün Hacminin Hesaplanması.....	69
5.3. Navlun Hesaplama Örnekleri.....	69
5.3.1. Üst Üste Atılamaz Olarak Palet LDM'sinin Hesaplanması.....	69
5.3.2. Üst Üste Atılabilir Olarak Palet LMS'sinin Hesaplanması.....	71
5.3.3. Verilen Ölçülere Göre Yükün Navlununun Hesaplanması.....	71
5.3.4. Verilen Ölçülere Göre Yükün Navlununun Hesaplanması.....	73
Şimdi formül yardımıyla hesaplamaları yapalım.....	74
5.3.5. Palet Ölçüsünün Dışında ve Araçta Atıl Boşluk Kalması Durumunda Yükün Navlununun Hesaplanması.....	75
5.3.6. Hacimli Yüklerde Navlun Hesabının Yapılması.....	77
5.3.7. Verilen Ölçülere Göre Yükün Navlununun Hesaplanması.....	79
5.3.8. Verilen Ölçülere Göre Yükün Navlununun Hesaplanması.....	81
5.3.9. Palet Ölçüsünün Dışındaki Yüklerde Navlunun Hesaplanması.....	83
6. Karayolu Araç Maliyeti Hesaplama Yöntemi (FIX Hesabı).....	86
6.1. Karayolu Araç Maliyeti Hesaplama Örneği.....	87
7. Günümüzde Karayolu Taşımacılığının Sorunları.....	91

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞI

1. Dünya'da Demiryollarının Tarihsel Gelişimi.....	93
2. Türkiye'de Demiryollarının Tarihsel Gelişimi.....	100
2.1. Cumhuriyet Öncesi Dönem.....	100
2.1.1. Osmanlı Devleti'nin Yapıp İşlettiği İlk Demiryolu.....	103
2.2. Cumhuriyet Dönemi (1923-1950 Arası).....	104
2.3. Karayolu Ağırlıklı Dönem (1950-2000 Arası).....	106
2.4. 2000 Yılı ve Sonrası Dönem.....	108
3. Demiryolu Taşımacılığında Taşıma Türleri.....	109
3.1. Blok Tren Taşımacılığı.....	111
3.1.2. Blok Tren Taşımacılığının Avantajları.....	112
3.2. Münferit Vagon Taşımacılığı.....	113
3.3. Demiryolu ile Konteyner Taşımacılığı.....	115
3.3.1. Römork Tipleri.....	117
3.3.1.2. Vagon Üstü Konteyner (COFC- Container-on-flatcar).....	117
3.3.1.3. Vagon Üstü Römork (TOFC- Trailer -on- flatcar).....	118

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM DENİZYOLU TAŞIMACILIĞI

1. Deniz Yolu Taşımacılığının Tarihsel Gelişimi.....	119
2. Dünya Deniz Ticareti	121
3. Denizyolu Taşımacılığının Önemi Ve Üstün Yönleri.....	122
4. Türkiye’de Denizyolu Taşımacılığının Gelişimi	123
4.1. Cumhuriyet Öncesi Dönem.....	123
4.2. Cumhuriyet Dönemi	125
5. Deniz Taşımacılığında İşletmeler , Kurumlar, Kullanıcılar ve Aracılar	129
5.1. Gemi Sahipleri, Gemi İşletmeleri	129
5.2. Gemi Kiralama Çeşitleri	130
5.2.1. Bareboat Charter Party (Çıplak Gemi Anlaşması)	130
5.2.2. Demise Charter (Donatılmış Gemi Kira Sözleşmesi).....	130
5.2.3. Time Charter (Belirli Bir Süre için Kiralama).....	131
5.2.4. Voyage Charter Party (Belirli Seferler İçin Kiralama Sözleşmesi)	132
5.3. Deniz Taşımacılığında Müşteriler ve Kullanıcılar	133
5.4. Gemi Çeşitleri	133
5.4.1. Kuru yük gemileri	133
5.4.1.1. Handysize Kuru Yük Gemileri (20-39,999 dwt).....	134
5.4.1.2. Handymax Kuru Yük Gemileri (40-49,999 dwt)	135
5.4.1.3- Supramax (50-56,999 dwt)	136
5.4.1.4. Panamax ve Kamsarmax.....	136
5.4.1.5. Capesize Tipi Gemiler.....	138
5.4.1.6. Açık Ambarlı Gemiler.....	138
5.4.1.7. Cevher Gemileri	138
5.4.1.8. Çimento Gemileri	139
5.4.2. Konteyner Gemileri	139
5.4.2.1- Konteyner Gemi Tipleri	141
5.4.2.1.1. Panamax	141
5.4.2.1.2- Panamax I ve II Sonrası.....	142
5.4.2.1.3. Yeni Panamax Veya Neo-Panamax (NPX).	142
5.4.2.1.3. Çok Büyük Konteyner Cipsi (VLCS) ve Ultra Büyük Konteyner (ULCV).	142
5.4.3. Ro-Ro Gemileri	143
5.5. Aracı Kuruluşlar.....	145
5.5.1. Gemi Acentaları.....	145

5.5.2. Gemi Brokerleri	147
5.5.3. Forwarder İşletmeleri (Taşıma İşleri Komisyoncuları)	148
5.6. Deniz Ulaştırması ile İlgili Kuruluşlar	148
5.6.1. Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) Uluslararası Denizcilik Örgütü (International Maritime Organization - IMO)	148
6. Tarifeli Gemi Seferleri (Liner Service)	149
7. Tarifesiz Gemi Seferleri	150
8. Starya Süresi	150
9. Sürastarya Süresi	151
10. Üç Günlük Ek Süre	152
11. Avrupa Birliği'nin Deniz Ulaştırma Politikaları	152
12. Denizyolu Taşımacılığında Kullanılan Belgeler	153
12.1. Deniz/Okyanus Konşimentosu (Marine/Ocean Bill Of Lading)	153
12.1.1. Devir Yönünden Konşimentolar	156
12.1.1.1. Emre Yazılı Konşimento (Order of Bill of Lading).....	156
12.1.1.2. Nama Yazılı Konşimento (Straight Bill of Lading)	156
12.1.1.3. Hamiline Yazılı Konşimento (Bearer Bill of Lading)	156
12.1.2. Yükleme Durumuna Göre Konşimentolar	157
12.1.2.1. Tesellüm Konşimentosu (Received For Shipment)	157
12.1.2.2. Yükleme Konşimentosu (On Board B / L)	157
12.1.3. Özelliklerine Göre Konşimentolar	158
12.1.1.1. Temiz Konşimento (Clean On Bord B / L)	158
12.1.1.2. Kirli Konşimento (Dirty Bill of Lading)	158
12.1.1.3. Bayat Konşimento (Stale Bill of Lading)	158
12.1.1.4. Baştan Başa Konşimento (Through Bill of Lading)	159
12.1.1.5. Birleşik Taşıma Konşimentosu (Combined-Transport Bill of Lading) ..	159
12.1.1.6. Konteyner Konşimentosu (Container Bill of Lading).....	159
12.1.1.7. Düzgün Hat Konşimentosu (Liner Bill of Lading)	160
12.1.1.8. Kısa Konşimento (Short Form / Blank Back Bill of Lading).....	160
13. Denizyolu Taşımacılığında Navlun Türleri	160
13.1. Deniz Navlunu.....	160
13.1.1. Götürü Navlun	161
13.1.2. Advalorem Navlun	161
13.1.3. Ölü Navlun	161
14. Deniz Taşımacılığında Limanlar	161
14.1. Limanların Sınıflandırılması	162

14.1.1. Faaliyet Alanlarına Göre Limanlar	162
14.1.2. Yük Tiplerine Göre Limanlar	162
14.1.3. Mülkiyet Yapısına Göre Limanlar	163
14.1.4. Verdikleri hizmete Göre Limanlar	163
15. Deniz Navlunu Hesaplama.....	163

BEŞİNCİ BÖLÜM

ULUSLARARASI HAVAYOLU TAŞIMACILIĞI

1. Havayolu Kargo Taşımacılığının Gelişimi.....	165
2. Hava Taşımacılığının Önemi	166
3. Hava Kargo Operasyon Çeşitleri.....	168
4. Havayolu Taşımacılığının Üstün Ve Zayıf Yanları	169
5. Havayolu Kargo Belgeleri.....	170
5.1. Ana Konşimento- Master Airway Bill (MAWB)	171
5.2. Ara Konşimento- House Air Waybill (HAVB).....	171
5.3. Air Waybill Bölümlerinin Açıklaması	173
5.4. Hava Kargo Manifestosu.....	175
5.5. Havayolu Taşıma Belgesinde Bulunması Zorunlu Bilgiler	176
5.6. Yük Senedinin İspat Kuvveti	177
5.7. Havayolu Konşimentosunda Göndericinin Hak ve Sorumlulukları	177
5.8. Havayolu Konşimentosunda Gönderilenin Hakları	178
5.9. Havayolu Konşimentosunda Taşıyıcının Hak ve Sorumlulukları	179
6. Havayolu Kargo Çeşitleri.....	180
6.1. Genel Kargolar.....	180
6.2. Özel Kargolar	180
6.3. Değerli Kargo (Valuable Cargo- VAL)	181
6.3.1. Değerli Kargonun Kabulü	181
6.3.2. Değerli Kargoların İşaretlenmesi	181
6.4. Canlı Hayvan (AVI- Aniamal Vivant)	182
6.4.1. Canlı Hayvanların Kabulü:	182
6.4.2. Canlı Hayvanların Sınıflandırması- (LAR: 6.2)	182
6.4.3. Canlı Hayvan Taşımacılığında Dokümantasyon	184
6.4.4. Dikkate Alınacak Konular	184
6.4.5- İşaretleme	184
6.4.6. Etiketleme	184
6.4.7. Canlı Hayvanların Handling işlemleri	185

6.5. Ağır Kargolar (Heavy Cargo- HEA)	185
6.5.2. Ağır Kargoların Kabulü Esnasında Dikkat Edilecek Hususlar	186
6.6. Tehlikeli Maddelerin Taşınması	186
6.6.1. NOTOC (Notification to Captain)	189
6.7. Bozulabilir Kargolar	190
7. Hava Yolu Taşımacılığında Antrepo Hizmetleri ve Süreçler	190
7.1. İhracat	190
7.1.1. Volümlü ve Havaleli Kargo (Oversize cargo)	190
7.1.2. Etiketleme	191
7.1.3. Güvenlik	191
7.1.4. X-Ray'den geçirilemeyen Kargolar	192
7.1.5. Ebat ve Kilo Ölçümü	192
7.1.6. Depolama	192
7.1.7. Ek Hizmetler	193
7.1.8. Evrak Kaydı ve Faturalama	193
7.2. İthalat	194
7.2.1. Kargo Kabul	194
7.2.2. Depo işlemleri	194
7.2.3. Kargo Teslim	195
7.2.4. Ordino Hizmetleri:	195
7.2.4.1. Ordino Satışı ve Faturalama	196
7.2.4.2- Ordino Etiketleri	196
7.2.4.3. Ordino İhbarnamesi	197
8. Havayolu Navlun Hesaplama	197

ALTINCI BÖLÜM

KOMBİNE TAŞIMACILIK

1. KOMBİNE TAŞIMACILIĞIN TANIMI	199
2. Kombine Taşımacılığının Önemi	200
3. Kombine Taşımacılığın Gelişimini Sağlayan Nedenler	201
3.1 AB Ulaştırma Politikaları ile Kombine Taşımacılığın Geliştirilmesine Önem Verilmesi	201
3.2. Çevre Duyarlılığı	202
3.3. Ekonomik Nedenler	203
3.4. Karayollarındaki Yasal Sınırlamalar	203
3.5. Daha Güvenli Taşıma	203
4. Kombine Taşıma Türleri	204

4.1. İntermodal Demiryolu Taşıma Türleri	204
4.1.1. Refakatli Taşıma (Ro- La)	204
4.1.2. Refakatsiz Taşıma	206
4.2. İntermodal Denizyolu Taşıma Türleri	207
4.2.1. Gemi-Tren (Ferry-Rail) Taşımaları	207
4.2.2. Ro-Ro Taşımaları	208
4.2.3. RoPax Taşımacılığı	210

YEDİNCİ BÖLÜM

ULUSLARARASI TİCARETTE TESLİM ŞEKİLLERİ

1. Incoterms Nedir	211
1.1. Exworks (EX Works)	211
1.2- FCA (Free Carrier).....	212
1.3. CIF (Cost, Insurance and Freight)	213
1.4. CPT (Carriage paid To)	213
1.5. CIP (Carriage and Insurance Paid to)	214
1.6. CFR (Cost and Freight)	214
1.7. DDP (Delivered Duty Paid)	214
1.8. DAP (Delivery at Place)	215
1.9. DAT (Delivery at Terminal)	215
1.10. FAS (Free Along Side).....	215
1.11. FOB (Free on Board).....	216

SEKİZİNCİ BÖLÜM

ULUSLARARASI TİCARETTE ÖDEME ŞEKİLLERİ

1. Peşin Ödeme.....	218
2. Vesaik Mukabili Ödeme (Cash Against Documents).....	220
3. Mal Mukabili Ödeme (Cash Against Goods- Defered Payment).....	221
4. Kabul Kredili Akreditifli Ödeme.....	221
4.1. Kabul Kredili Vesaik Mukabili Ödeme (Document Against Acceptance).....	221
4.2. Kabul Kredili Mal Mukabili Ödeme (Cash Against Goods- Defered Payment)	222
5. Akreditifli Ödeme (Letter Of Credit- L/C).....	222
5.1. Akreditifin Tarafları ve Bankalar	222
5.1.1. Amir (Applicant).....	222
5.1.2. Lehtar (Beneficiary).....	223

5.1.3. Amir Banka (Issuing Bank).....	223
5.1.4. Teyit Bankası (Confirming Bank).....	223
5.1.5. Görevli Banka (Nominated Bank)	223
5.1.6. İhbar Bankası (Advising Bank).....	224
5.1.7. İştirak Bankası (Negotiation Bank)	224
5.1. Cayılabılır (Revocable) ve Cayılamaz (Unrevocable) Akreditifler	224
5.2. Teyitli (Confirmed) ve Teyitsiz (Unconfirmed) Akreditifler	225
5.3. Rotatif – Döner Akreditif (Revolving Credit).....	225
5.4. Peşin Ödemeli Kırmızı Şartlı (Red Clause) ve Yeşil Şartlı (Green Clause) Akreditifler..	225
5.5. Devredilebilir Akreditif (Transferible L/C)	226
5.6. Karşılıklı Akreditif (Back to Back Letter of Credit).....	227
5.7. Teminatlı Akreditif (Stand-by Credits)	228
5.8. Yeni Ödeme Yöntemi (BPO- Bank Payment Obligation).....	228

DOKUZUNCU BÖLÜM

SERBEST BÖLGE VE ANTREPO

1. Serbest bölgelerin tanımı	231
2. Dünya’da Ve Türkiye’de Serbest Bölge Uygulamalarının Tarihçesi	232
3. Serbest Bölgelerin Kuruluş Amaçları ve İşlevleri	233
4. Serbest Bölge Tipleri	234
4.1. Serbest Ticaret Bölgesi (Free Trade Zone- FTZ)	234
4.2. İhracat İşleme Bölgesi (Export Processing Zones- EPZ)	234
4.3. Serbest Limanlar (Freeports).....	234
4.4. İşletme Bölgeleri (Enterprise Zones)	234
5. Serbest Bölgelerin Özellikleri	234
6. Serbest Bölgelerin Sunduğu Avantajlar.....	235
7. Türkiye’deki Serbest Bölgeler.....	237
8. Türkiye’deki Serbest Bölgelerde Sağlanan Avantajlar Ve Teşvikler	238
9. Antrepolar (Customs Bonded Warehouse):	240
9.1. Genel Antrepo	240
9.2. Özel Antrepo	240
9.3. Antrepo İşletmecisinin Gümrük İdaresine Karşı Sorumluluğu	241
9.4. Antrepo İşletmecileri Tarafından Uyulması Zorunlu Hususlar	242
9.5. Antrepolarda Aranacak Şart ve Nitelikler	243
9.6. Antreponun Devri	245
9.7. Antreponun Kapatılması	245
9.8. Verilen Antrepo Açma İzininin Geri Alınması	245

ONUNCU BÖLÜM GÜMRÜK İŞLEMLERİ

1. Özet Beyan ve Özet Beyanın Verilmesi.....	247
1.1. Özet Beyan Verilmesi.....	247
1.2. Özet Beyanda Değişiklik Yapılması.....	248
1.3. Özet Beyanın Verilme Süreleri.....	248
2. Gümrük Rejimleri.....	249
2.1. Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi.....	249
2.1.1. Serbest Dolaşıma Giriş Rejiminde Yasaklama ve Kısıtlamalar.....	250
2.1.1.1. İthalat Yasak Olan Mallar.....	250
2.1.1.2. İthalatı Belli Kurum ve Kuruluşlarca Yapılacak Mallar.....	250
2.1.1.3. İthalatı Ön İzne Tabi Mallar.....	251
2.1.2. Nihai Kullanım Mekanizması.....	251
2.2. Transit Rejimi.....	252
2.2.2. Transit Rejimin Sona Ermesi.....	254
2.3. İhracat Rejimi.....	254
2.3.1. Geçici Depolama ve İhraç Malının Geçici Depoda Bekleme Süresi.....	254
2.3.2. Taşıt Değiştirilerek Yapılacak İhracatlar.....	255
2.3.3. Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü.....	255
2.3.3.1. Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü ve Uygulaması.....	255
2.3.3.2. Kimler Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası (YYS) Alabilir.....	256
2.3.4. İhracatta Yerinde Gümrükleme ve İzinli Gönderici.....	257
2.3.4.1. İzinli Gönderici.....	257
2.3.4.2. İhracatta Yerinde Gümrükleme İznine Sahip İhracatçının Tesisindeki Eşyanın İzinli Gönderici Olan Taşıyıcı ile Sevk İşlemleri.....	257
2.3.4.2.1-Eşyanın Uygun Bekleme Alanına Alınması.....	257
2.3.4.2.2. İhracat Beyannamesinin Verilmesi.....	257
2.3.4.2.3. Eşyanın Muayene Edilmesi.....	258
2.3.4.2.4. Yükleme ve Mühürleme İşlemlerinin Yapılması.....	258
2.3.4.2.5. Transit Beyannamesinin Verilmesi.....	258
2.3.4.2.6. Aracın Tesisten Çıkışı.....	258
2.3.5. Eşyanın İzinli Gönderici Olmayan Taşıyıcı ile Sevki.....	259
2.4. Dahilde İşleme Rejimi.....	259
2.4.1. Şartlı Muafiyet Rejimi.....	260
2.4.2. Geri Ödeme Sistemi.....	260
2.5. Hariçte İşleme Rejimi (HİR), (Outward processing relief –OPR).....	261

2.5.1. Hariçte İşleme İzin Süreleri	261
2.5.2. Hariçte İşleme İzin Belgesi.....	262
2.5.3. Müracaatların Deęerlendirilmesi ile İlgili Kuruluşlar	262
2.5.4. Hariçte İşleme Rejiminde İzin Şartları.....	263
2.6. Gümrük Antrepo Rejimi.....	263
2.6.1. Antrepo Rejiminin Sağladığı Faydalar.....	263
2.6.2. Gümrük Antrepo Tipleri	263
2.6.3. Gümrük Yönetmelięi'ne Göre Antrepo Olarak Kullanılabilecek Alanlar	264
2.7. Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi	265
2.7.1. Gümrük Kontrolü Altında İşleme İzni Hangi Kořullarda Verilir	265
2.7.2. Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimine İlişkin Sreler	266
2.7.3. Gümrük Vergileri Yükümlülükleri	266
2.7.4. Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimden ıkış.....	267
2.8. Geçici İthalat Rejimi	268
2.8.1. Geçici İthalat Rejiminin Kullanımına İzin Verilmesi	268
2.8.2. Geçici İthalat Rejiminde Süre.....	268
2.8.3. Tam Muafiyet Suretiyle Geçici İthalat	268
2.8.4. ATA Karnesi ile Geçici İthalat	269
2.8.5. Kısmi Muafiyet Suretiyle Geçici İthalat.....	270
2.8.6- Geçici İthalat Rejimi Genel Hükümler	271
2.8.7. Geçici İthalat Rejiminden Kaynaklanan Hak ve Yükümlülüklerin Devri	271
KAYNAKÇA	273